

15. Студеничка
академија

Манастир Студеница
09-12. јун 2010.

800 година
српске медицине

ГЕТОПИС
СТУДЕНИЧКЕ
АКАДЕМИЈЕ
ANNALS OF THE ACADEMY OF STUDENICA

UDC: 615.15:111.32

Била једном ружа једна

Букашин Антић

Здравствени центар Врање, болница у Врању

Личност и дело професора фармакологије и управника Фармаколошког института Медицинског факултета у Београду др Радивоја Павловића неправедно је, чини се, пало у заборав. Данас би се могло рећи да његово дело и његову појаву у нашој медицинској науци и мисли не би требало никако доводити у сумњу због његове преране смрти у 45. години живота.

Рођен у Чипу, у Мађарској, 1893. године, у свештеничкој породици, Павловић је своје прво хуманистичко образовање стекао у чувеној новосадској гимназији. Медицински факултет завршио је у Будимпешти. После Првог светског рата постаје лекар у Новом Саду, а касније по оснивању Медицинског факултета у Београду и асистент на Првој Интерној клиници проф. Игњатовског. Хабилитира за доцента и прелази на фармакологију (1927), а ванредни професор и управник Фармаколошког института постаје 1933. Ту ће дужност обављати све до своје смрти 1938. године.

Овај Сентандрејац, али и син српске Војводине, са националним васпитањем стеченим у својој породици и гимназијским школовањем у српској Атини, још пре почетка Великог рата, са младалачким полетом укључује се у револуционарни рад за национално ослобођење. Његове идеје биле су потпуно супротне сепаратистичким тенденцијама народа јужнословенских простора. Тај југословенски дух огледао се и у покретању часописа *Медицински преглед* (1926), заједничког стручно-медицинског гласила српских, хрватских, словеначких и бугарских лекара, "без обзира на дијалекат којим говоре или писмо којим пишу". Оснивање Медицинског прегледа представљало је међусобно повезивање центара медицинске науке на читавом словенском југу (Београд, Загреб, Љубљана, Софија), између осталог и у духовном смислу. Професор Павловић постаје први главни и одговорни уредник овог медицинског часописа који је излазио једанпут месечно.

Поред наставничке делатности, професор Павловић био је заузет научним радом на Фармаколошком институту, а исто тако и у Сталном стручном савету за испитивање лекова, чији је био члан.

Обдарен од природе многоструким талентима, нарочито се истицала "љубав за музику и за сва она југословенска национална, културно-уметничка и политичка стремљења". Композовао је за хорове и соло глас уз пратњу клавира. Тако је и настала "Била једном ружа једна", његова популарна композиција, за коју већина слушалаца, данас, мисли да се ради о народној песми.

Оно што је изузетно значајно, то је његова личност, изузетан човек у нашој средини: по његовој скромности, по његовом понашању и поступању. Аскетског изгледа, необичне интелигенције, из њега је избијала доброта и љубав.

Кључне речи: Радивој Павловић; Фармакологија; Медицински преглед